

11 LISTOPADA 1918 R.

*„... Ojczyzna moja - to wioski i miasta,
Wśród pól lechickich sadzone od Piasta;
To rzeki, lasy, kwietne niwy, łąki,
Gdzie pieśń nadziei śpiewają skowronki...”
(fragment wiersza M. Konopnickiej „Ojczyzna”)*

**NARODOWE
ŚWIĘTO
NIEPODLEGŁOŚCI**

CZYM JEST NIEPODLEGŁOŚĆ?

„Słownik języka polskiego PWN” podaje następujące znaczenie rzeczownika:
„**Niepodległość** to niezależność jednego państwa (narodu) od innych państw w sprawach wewnętrznych i stosunkach zewnętrznych; niezawisłość, suwerenność, wolność”.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

28 lipca 1914

W reakcji na udany zamach na arcyksięcia Ferdynanda Austro-Węgry wypowiedziały wojnę Serbii. W ciągu kilku kolejnych dni działał tzw. efekt domina. Na mocy porozumień sojuszniczych Rosja ogłosiła mobilizację wojska przeciwko Austro-Węgrom. W odpowiedzi Niemcy wypowiedziały wojnę Rosji, a następnie Francji. Zaborcy stanęli po dwóch stronach frontu. **Rozpoczęła się I wojna światowa.**

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

5-6 sierpnia 1914

I Kompania Kadrowa

pod dowództwem Józefa Piłsudskiego wyruszyła z Oleandrów pod Krakowem i przekroczyła granicę pomiędzy Galicją a Królestwem Polskim. Marsz niewielkiego (około 160 osób) oddziału miał wywołać powstanie antyrosyjskie na terenie Królestwa Polskiego. Kompania zajęła Kielce, ale po bezskutecznej próbie przebicia się do Warszawy, zmuszona została do odwrotu w stronę Krakowa.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

9 sierpnia 1914

Naczelne Dowództwa Niemieckie i Austro-Węgierskie

wydały odezwę, w której zachęcały polską ludność zamieszkałą w Królestwie Polskim do włączania się w szeregi armii państw centralnych. „Przynosimy też wolność i swobodę wyznaniową, poszanowanie religii, tak strasznie uciskanej przez Rosję. Niech z przeszłości i z teraźniejszości przemówią do Was jęki Sybiru i krwawa rzeź Pragi, i katowanie unitów” – możemy przeczytać w dokumencie. Nie zawierał on jednak żadnych konkretnych zobowiązań ani obietnic dotyczących ewentualnego przyszłego Państwa Polskiego.

Odezwa do Polaków.

Zbliża się chwila ośwobodzenia z pod jarzma moskiewskiego.

Sprzymierzone wojska Niemiec i Austro-Węgierskie przekroczą wkrótce granicę Królestwa Polskiego. Już cofają się Moskale. Upada ich krwawe panowanie, ciężące na was do stu przeszło lat. Przychodzimy do Was jako przyjaciele. Zaufajcie nam!

Wolność Wam niesiemy i niepodległość, za którą tyle wycierpieli ojcowie Wasi. Niech ustąpi barbarzyństwo wschodnie przed cywilizacją zachodnią, wspólną Wam i nam.

Powstańcie, pomyślcie o Waszej przeszłości, tak wielkiej i pełnej chwały.

Połączcie się z wojskami sprzymierzonymi. Wspólnymi siłami wypędzimy z granic Polski azjatyckie hordy.

Przynosimy też wolność i swobodę wyznaniową, poszanowanie religii, tak strasznie uciskanej przez Rosję. Niech z przeszłości i z teraźniejszości przemówią do was jęki Sybiru i krwawa rzeź Pragi i katowania Unitów.

Z naszymi sztandarami przychodzi do was wolność i niepodległość.

Naczelne dowództwo niemieckich i austro-węgierskich armii wschodnich.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

22 października 1914

Józef Piłsudski stworzył na terenie Królestwa Polskiego niezależną i tajną **Polską Organizację Wojskową**. W pierwszym okresie funkcjonowania jej głównym zadaniem miały być akcje dywersyjne i wywiadowcze skierowane przeciwko Rosji. Jej struktury przypominać miały swoistą armię podziemną, kontrolowaną bezpośrednio przez Piłsudskiego, bez nadzoru ze strony któregokolwiek z zaborców.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

25 listopada 1914

W Warszawie utworzony został **Komitet Narodowy Polski** – organizacja skupiająca polskich polityków, którzy szansę na odzyskanie niepodległości widzieli w sojuszu z Rosją i państwami ententy. Komitet, na którego czele stanęli Zygmunt Wielopolski oraz Roman Dmowski, skupiał głównie siły związane z narodową demokracją i innymi formacjami o charakterze prawicowym i nacjonalistycznym. Objął także patronat nad tworzeniem w Rosji polskich oddziałów nazwanych od miejsca pierwotnej koncentracji Legionem Puławskim.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

24 sierpnia 1915

Na zajętych przez państwa centralne ziemiach Królestwa Polskiego powstało **Generalne Gubernatorstwo Warszawskie**. Zajmowało terytoria znajdujące się pod okupacją niemiecką: gubernie kaliską, warszawską, płocką, łomżyńską oraz część guberni piotrkowskiej i siedleckiej. Pozostała część Królestwa Polskiego administrowana była przez Austro-Węgry.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

Narodowe Archiwum Cyfrowe, sygn. 1-H-177-2

30 września 1915

W wyniku **załamania frontu wschodniego** wojska państw centralnych zajęły większość ziem polskich. W walkach po stronie niemieckiej i austriackiej aktywnie uczestniczyły **Brygady Legionów Polskich**. Do legendy przejdą bitwy pod Rokitną (13 czerwca 1915), Tarłowem (30 czerwca – 2 lipca 1915) i pod Raśną (21-24 sierpnia 1915). Wobec zdobyczy państw centralnych lider orientacji prorosyjskiej Roman Dmowski udał się na Zachód.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

15 sierpnia 1917

W Lozannie utworzono **Komitet Narodowy Polski** na czele z Romanem Dmowskim. Siedzibą KNP miał być Paryż. Do najważniejszych zadań komitetu należała integracja zachodnich środowisk polonijnych, reprezentowanie sprawy polskiej wobec rządów państw ententy, organizowanie polskiego życia politycznego na Zachodzie oraz nadzór nad formowaniem się polskich jednostek wojskowych we Francji. W sierpniu rząd francuski uznał KNP za jedyne oficjalne przedstawicielstwo polskie. W ślad za Francją w październiku podobne deklaracje złożyły władze Wielkiej Brytanii i Włoch, a w grudniu USA.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

Nr 168. Warszawa, Poniedziałek 7 Października 1918 roku. Rok I.

PRENUMERATA:
Kod pocztowy do domu
lub przesyłką pocztą:
numer 16 mk., półrocz-
nie 12 mk., kwartalnie
6 mk., miesięcznie 2 mk.
Kasę pocztową
15 latów.

MONITOR POLSKI
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Redakcja i Administracja PL, Małachowskiego Nr. 4. Redakcja otwarta od 9-11 i 5-6 p.p. Subskrypcje przyjmują od 11-12 w południe.

Dodatek nadzwyczajny.

Rada Regencyjna do Narodu Polskiego.

Wielka godzina, na którą cały naród polski czekał z upragnieniem, już wybija.

Zbliża się pokój a wraz z nim ziszczenie nigdy nieprzedawnionych dążeń narodu polskiego do zupełnej niepodległości.

W tej godzinie wola narodu polskiego jest jasna, stanowcza i jednomyślna.

Odezwując tę wolę i na niej opierając się wezwaniu, stajemy na podstawie ogólnych zasad pokojowych, głoszonych przez prezydenta Stanów Zjednoczonych, a obecnie przyjętych przez świat cały jako podstawa do urządzenia nowego współżycia narodów.

W stosunku do Polski zasady te prowadzą do utworzenia niepodległego państwa, obejmującego wszystkie ziemie polskie, z dostępem do morza, z polityczną i gospodarczą niezawisłością, jako też terytorjalną nienaruszalnością, co przez traktaty międzynarodowe zagwarantowanem będzie.

Aby ten program ziszczyć, musi naród polski stanąć jako mąż jeden i wyćwiczyć wszystkie siły, by jego wola została zrozumiana i uznana przez świat cały.

W tym celu stanowimy:

1. Radę Stanu rozwiązać.
2. Powołać zaraz rząd, złożony z przedstawicieli najszerszych warstw narodu i kierunków politycznych.
3. Włożyć na ten rząd obowiązek wypracowania wspólnie z przedstawicielami grup politycznych ustawy wyborczej do sejmku polskiego, opartej na szerokich zasadach demokratycznych i ustawę tę najpóźniej w ciągu miesiąca do zatwierdzenia i ogłoszenia Radzie Regencyjnej przedstawić.
4. Sejm niezwłocznie potem zwołać i poddać jego postanowieniu dalsze urządzenie Władzy zwierzchniej państwa, w której ręce Rada Regencyjna zgodnie ze złożoną przysięgą władzę swoją ma złożyć.

POLACY! Obecnie już losy nasze w znacznej mierze w naszych spoczywają rękach. Okazmy się godnymi tych potężnych nadziei, które z górą przez wiek żywili wśród ucisku i niedoli ojców nasi. Niech zamilknie wszystko, co nas wzajemnie dzielić może a niech zabrzmi jeden wielki głos: **Polska zjednoczona niepodległa.**

† Aleksander Kakowski.
Józef Ostrowski.
Zdz. Lubomirski.

Prezydent Ministrów:
Jan Kučbarski.

Warszawa, 7 października 1918.

Wydano w Drukarni Państwowej Królestwa Polskiego, Krakowskie-Przedmieście Nr. 3.

7 października 1918
Wobec coraz gorszej sytuacji Niemiec na froncie zachodnim Rada Regencyjna proklamowała powstanie niepodległego Państwa Polskiego.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

28 października 1918

W związku z deklaracją Karola I o federalizacji monarchii habsburskiej w Krakowie ukształtowała się **Polska Komisja Likwidacyjna** na czele z Wincentym Witosem. Jej zadaniem miało być przejęcie władzy administracyjnej od Austriaków i ustanowienie państwowości polskiej w Galicji.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

7 listopada 1918

W Lublinie lewica
niepodległościowa i ludowcy
powołali niezależny od Rady
Regencyjnej Tymczasowy Rząd
Ludowy Republiki Polskiej z
Ignacym Daszyńskim na czele.

REPUBLIKA POLSKA

TYMCZASOWY RZĄD LUDOWY

OBYWATELE!

Reakcyjne i ugodowe rządy Rady Regencyjnej zostały przez Lud Polski obalone. Z polecenia stronnictw ludowych i socjalistycznych b. Królestwa i Galicji ogłaszamy się za

TYMCZASOWY RZĄD LUDOWY REPUBLIKI POLSKIEJ,

ujmując w swoje ręce pełnię władzy do chwili zwołania Sejmu Ustawodawczego.

Komendantem naczelnym wszystkich wojsk polskich mianujemy zastępcę JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO, pułkownika EDWARDA RYDZA-ŚMIGŁEGO.

TYMCZASOWY RZĄD LUDOWY
REPUBLIKI POLSKIEJ:

*Tomasz Arciszewski,
Ignacy Daszyński,
Medard Downarowicz,
Gabriel Dubiel,
Marjan Malinowski,
Jędrzej Moraczewski,
Tomasz Nocznicki,
Juljusz Poniąkowski,
Edward Rydz-Śmigły,
Wacław Sieroszewski,
Błażej Stolarski,
Stanisław Thugutt,
Wincenty Witos,
Bronisław Ziemięcki.*

Lublin — Kraków, dn. 7 listopada 1918 r.

KALENDARIUM NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

11 listopada 1918

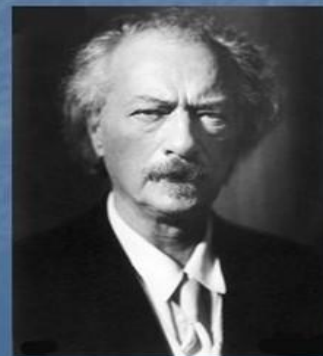
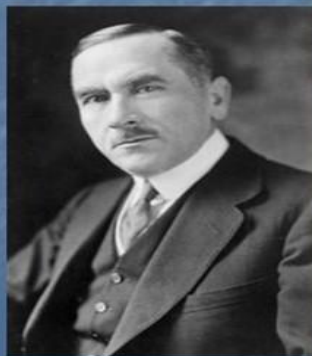
W wagonie kolejowym w lesie pod francuskim Compiègne **podpisano rozejm** pomiędzy państwami ententy a Cesarstwem Niemieckim kończący I wojnę światową. Pozbawiona autorytetu Rada Regencyjna postanawia oddać Piłsudskiemu władzę nad tworzącym się wojskiem. W Poznaniu działający od 1916 roku tajny Centralny Komitet Obywatelski (grupujący stronnictwa o charakterze narodowym i ludowym), zmienił nazwę na Naczelną Radę Ludową i ogłosił się reprezentantem polskich interesów w Wielkopolsce.

11 LISTOPADA 1918 ROKU
POLSKA
ODZYSKAŁA NIEPODLEGŁOŚĆ

Twórcy państwa polskiego
po 123 latach niewoli narodu
(od lewej)

- Józef Piłsudski — Marszałek Polski
- Roman Dmowski — Minister Spraw Zagranicznych
- Ignacy Paderewski — Premier Polski, kompozytor

NIGDY NIE ZAPOMINAJ, ŻE JESTEŚ CZĘŚCIĄ TEGO
PAŃSTWA I TO WŁAŚNIE TY TWORZYSZ PRZYSZŁOŚĆ
POLSKI

- Kto ty jesteś?
- Polak mały.
- Jaki znak twój?
- Orzeł biały.
- Gdzie ty mieszkasz?
- Między swemi.
- W jakim kraju?
- W polskiej ziemi.
- Czem ta ziemia?
- Mą Ojczyzną.
- Czem zdobyta?
- Krwią i blizną.
- Czy ją kochasz?
- Kocham szczerze.
- A w co wierzysz?
- W Boga wierzę,
- Coś ty dla niej?
- Wdzięczne dziecię.
- Coś jej winien?
- Oddać życie.

*Ojczyznę kocha się
nie dlatego,
że wielka,
ale dlatego,
że własna.*

~ Seneka Młodszy

Źródła:

www.wikipedia.pl

www.niepodlegla.gov.pl

www.zamysleni.pl

www.google.com